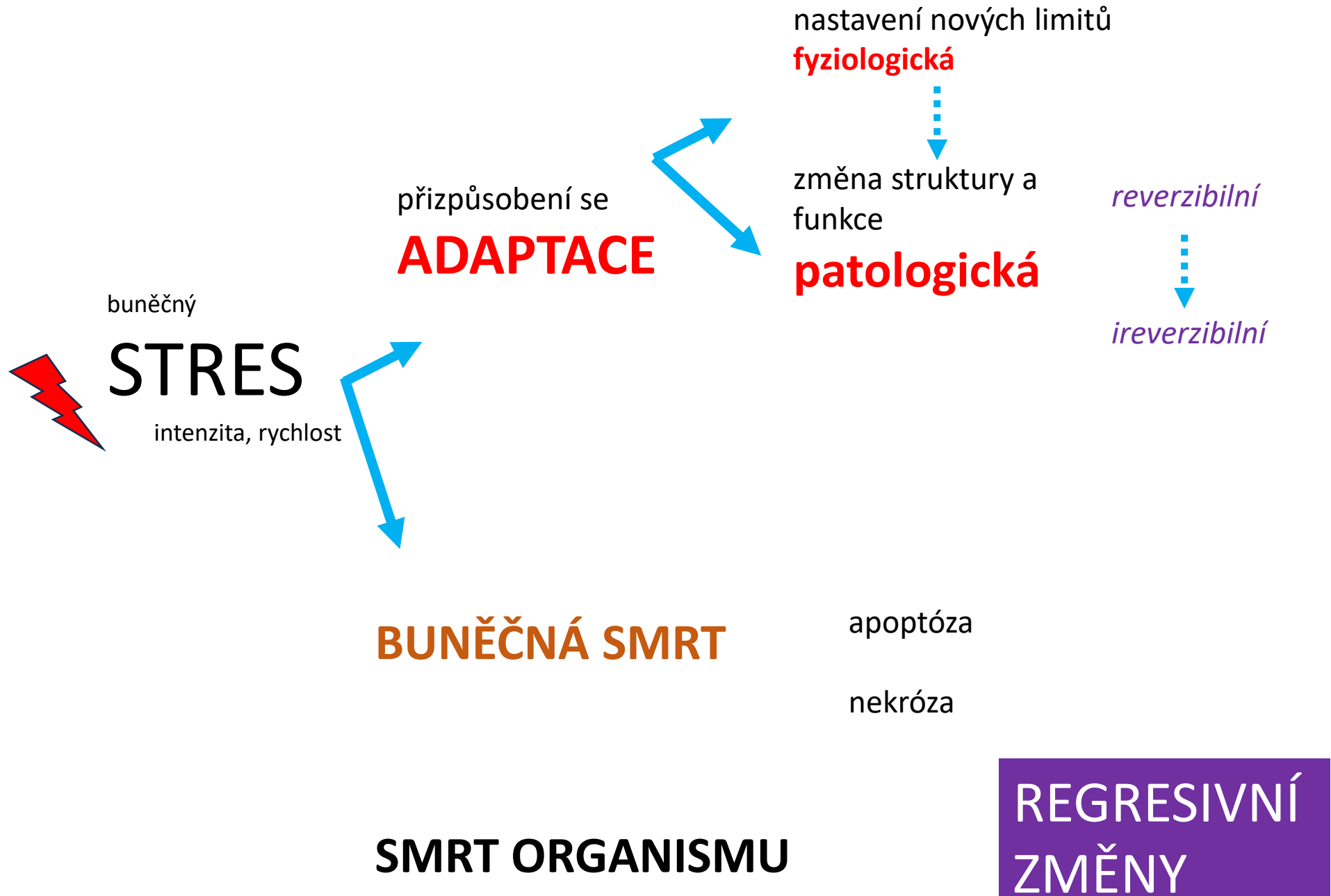
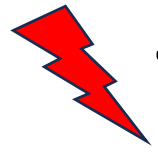

REGRESIVNÍ ZMĚNY

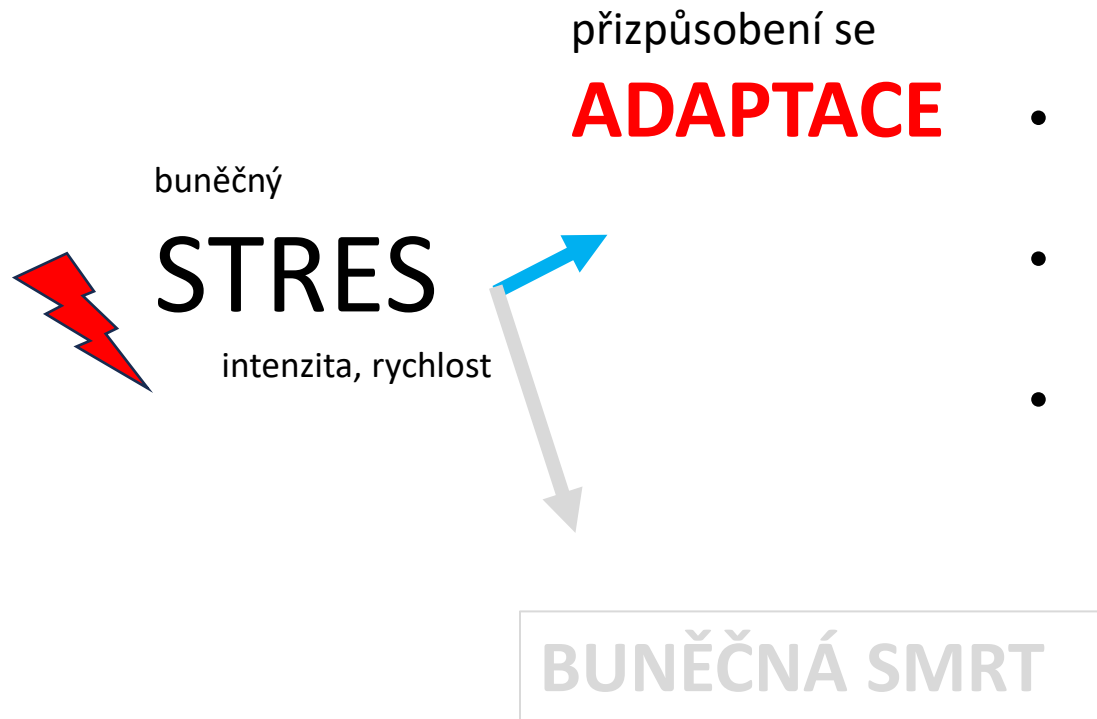
Buněčný stres
Adaptace
Buněčná smrt

STRES

- **hypoxie + ischemie**
- **toxiny**
- **infekční agens**
- **imunitní reakce**
- **genetické poruchy**
- **nutriční poruchy**
- **fyzikální faktory**

- změna metabolismu
+ **IC akumulace** metabolitů
- zvětšení buněk - **HYPERTROFIE**
- zmnožení buněk - **HYPERPLAZIE**
- zmenšení buněk - **ATROFIE**
- změna typu buněk - **METAPLAZIE**

HYPERTROFIE

x "*pseudohypertrofie*" (*lipomatózní*)

- fyziologická

svalovina (kosterní, srdeční, těhotenská děloha...)

- **patologická**

hl. srdce

hypertrofie

limit

selhání orgánu

HYPERPLÁZIE

zvětšení zmnožením buněk

= **reakce na růstové signály** (hormony, růstové faktory)

- fyziologická

- KD (hypoxie)
- mléčná žláza při laktaci...

- patologická

- prostata
- endometrium

ATROFIE

ZMENŠENÍ postižené tkáně nebo orgánu, který byl původně normálně vyvinutý

x HYPOPLAZIE

ATROFIE

ZMENŠENÍ postižené tkáně nebo orgánu, který byl původně normálně vyvinutý

- *snížením počtu buněk, nebo*

NUMERICKÁ ATROFIE

opak
HYPERPLAZIE

- *celkovým zmenšením objemu buněk*

PROSTÁ ATROFIE

HYPERTROFIE

Fyziologické atrofie

involute (zánik) = omezená životnost některých orgánů

- thymus, ovaria, parenchym mléčné žlázy, děložní sliznice

Celkové atrofie :

- aging (cachexia senilis)

- při onkolog. nemocech = kachektizace – **kachexie**

IFN γ , IL-6 a TNF (*kachexiny*)

- mentální anorexie

- ***Vaskulární atrofie***
- ***Tlaková atrofie***
- ***Neurogenní atrofie***
- ***Atrofie z endokrinních příčin***
- ***Atrofie z inaktivity***

METAPLÁZIE

= náhrada diferencovaných buněk buňkami jiné diferenciace

BUNĚČNÁ SMRT

NEKRÓZA

= intravitální odumření tkáně

vždy patologie

vyvolává reakci v okolí

= zánět a hojení

APOPTÓZA

= programovaný/řízený proces
buněčné smrti

fyziologicky i v patologii

BUNĚČNÁ SMRT

NEKRÓZA

= intravitální odumření tkáně

vždy patologie

vyvolává reakci v okolí

= zánět a hojení

APOPTÓZA

= programovaný/řízený proces
buněčné smrti

fyziologicky i v patologii

- PYROPTÓZA
- FEROPTÓZA
- ANOIKIS

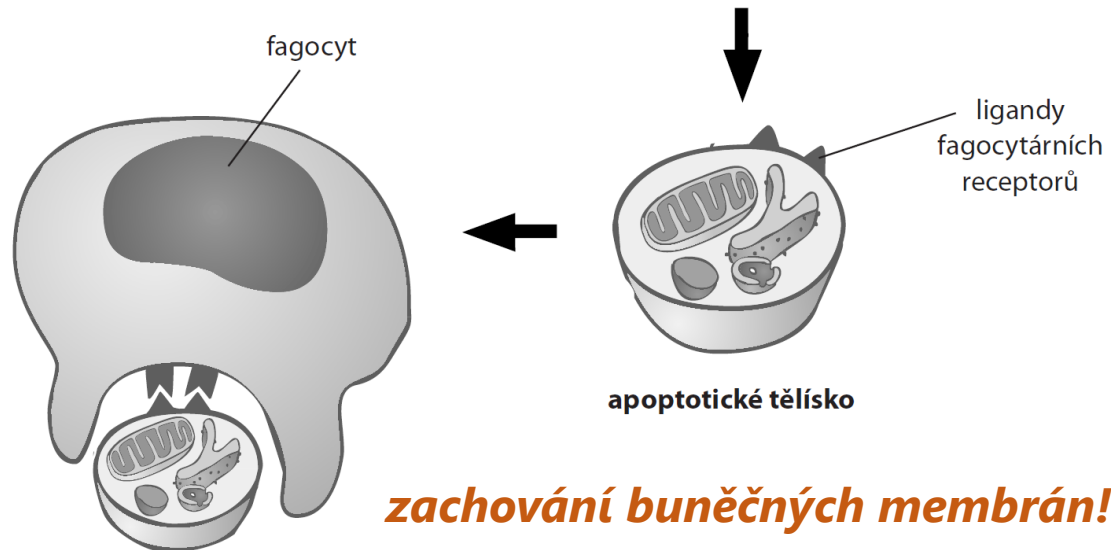
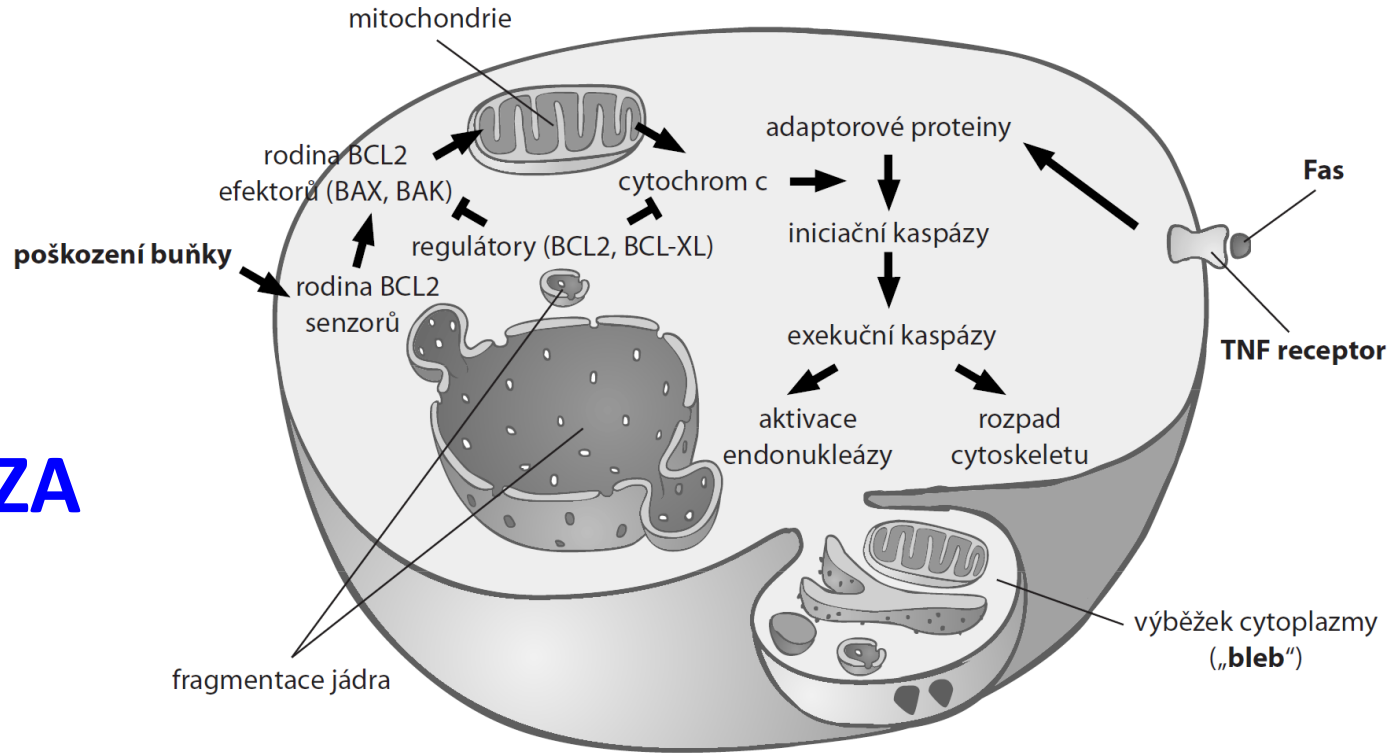
NEKROPTÓZA

AUTOFAGIE

INTRINSICKÁ CESTA (MITOCHONDIÁLNÍ)

EXTRINSICKÁ CESTA (RECEPTORY BUNĚČNÉ SMRTI)

APOPTÓZA

zachování buněčných membrán! x nekróza

fyziologicky

- embryogeneze
- obnova buněk

patologie

- poškození DNA
- proteopatie (*unfolded protein response*)
- indukce virovou infekcí
- ...

blok apoptózy - kancerogeneze

NEKRÓZA

- **hypoxie + ischemie**

ischemická nekróza = **INFARKT**
venostatická nekróza = **INFARZACE**

- **toxiny**

SELEKTIVNÍ NEKRÓZA

- **infekční agens**

- **imunitní reakce - zánět**

- **fyzikální faktory**

trauma

teplota

záření

el. proud

NEKRÓZA

minuty - **BIOCHEMICKÉ A FUNKČNÍ ZMĚNY**

CK-MB et al., EKG

ULTRASTRUKTURÁLNÍ ZMĚNY

4-12 hodin

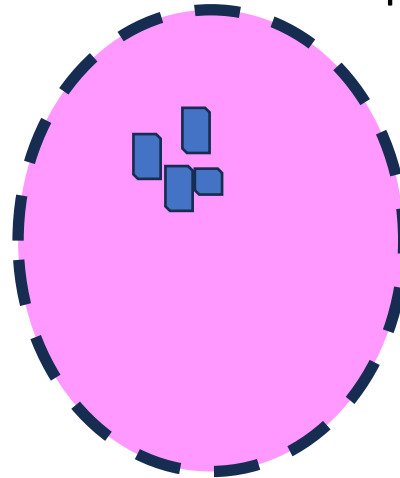
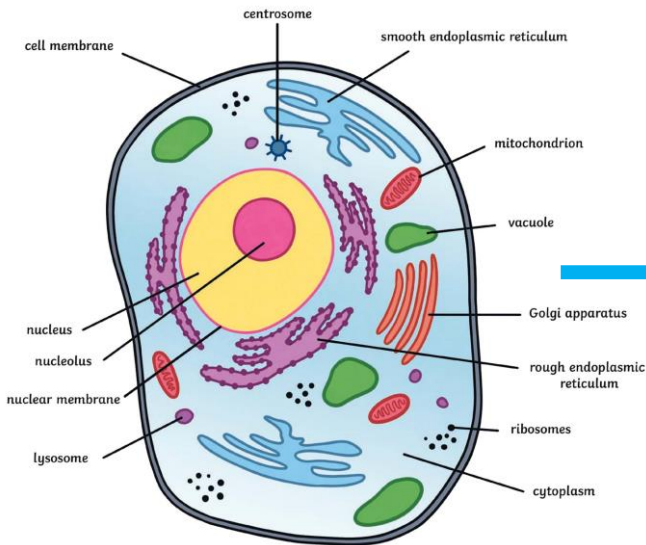
MIKROSKOPICKÉ ZMĚNY

24 hodin

MAKROSKOPICKÉ ZMĚNY

CYTOLOGIE nekrózy

ROZPAD JADER + ztráta barvitelnosti

- karyolýza - rozpuštění
- karyorhexe - fragmentace
- pyknóza - kondenzace

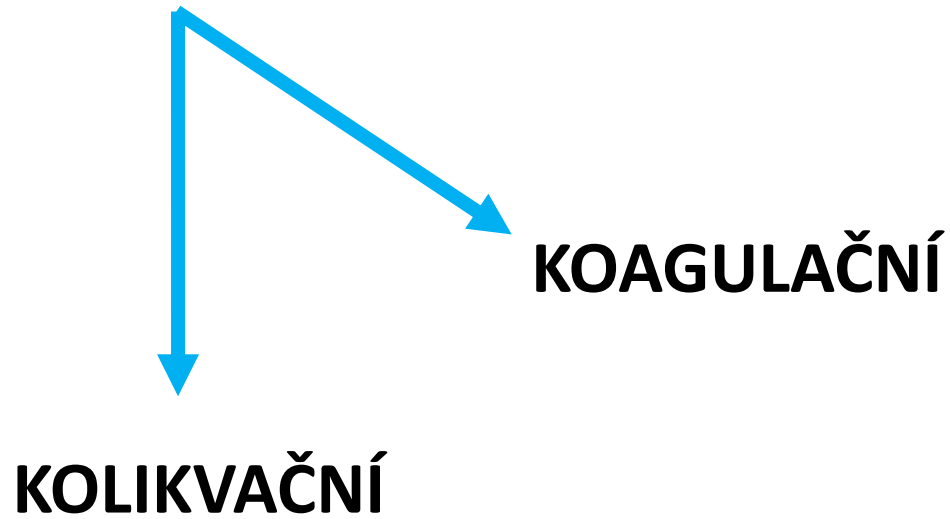
CYTOPLAZMA -
eozinofilní + homogenní

ROZPAD MEMBRÁN

v OKOLÍ - překrvení a zánětlivá reakce

MAKROSKOPICKÉ TYPY nekrózy

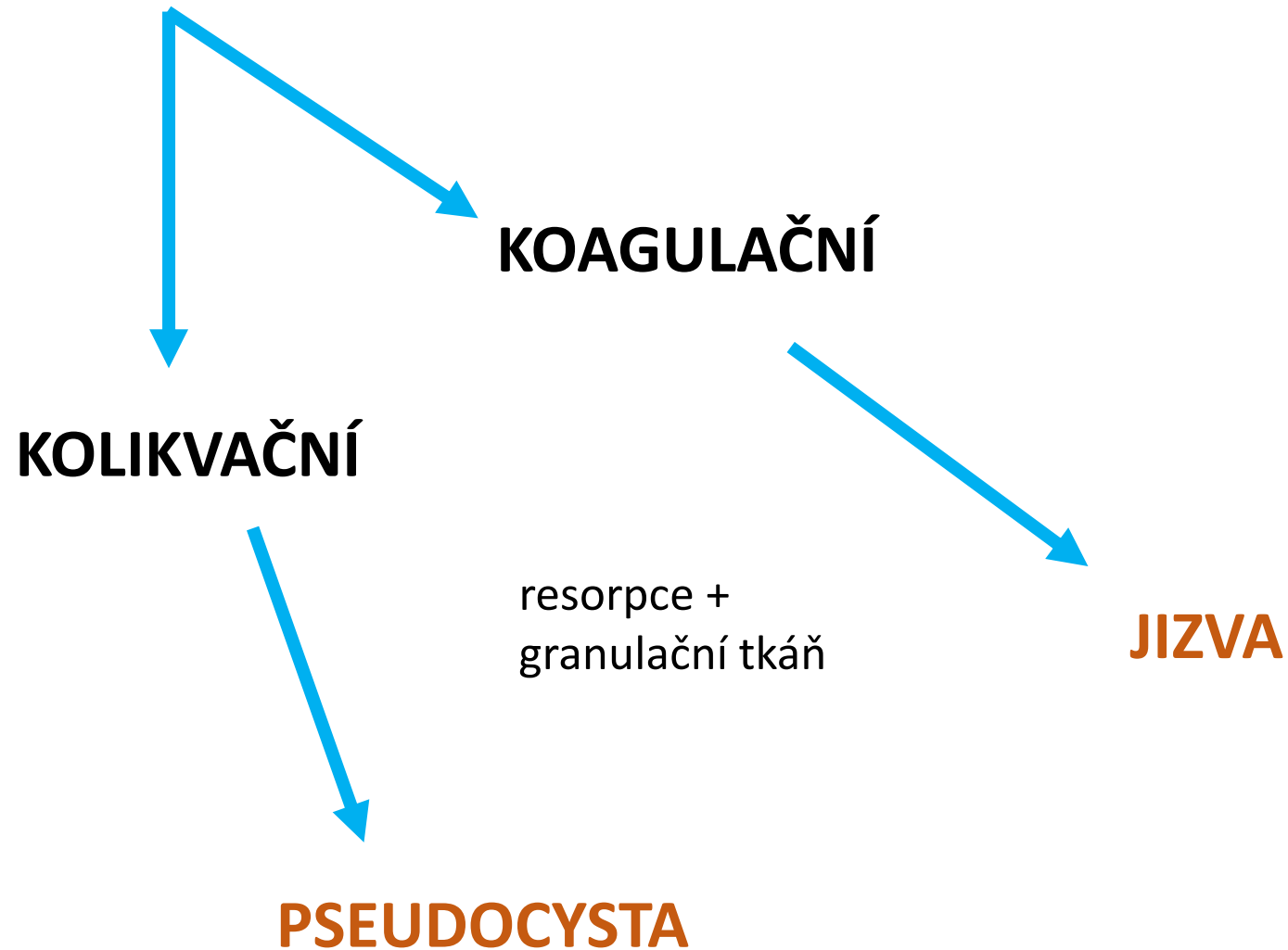
(PROSTÁ) ??

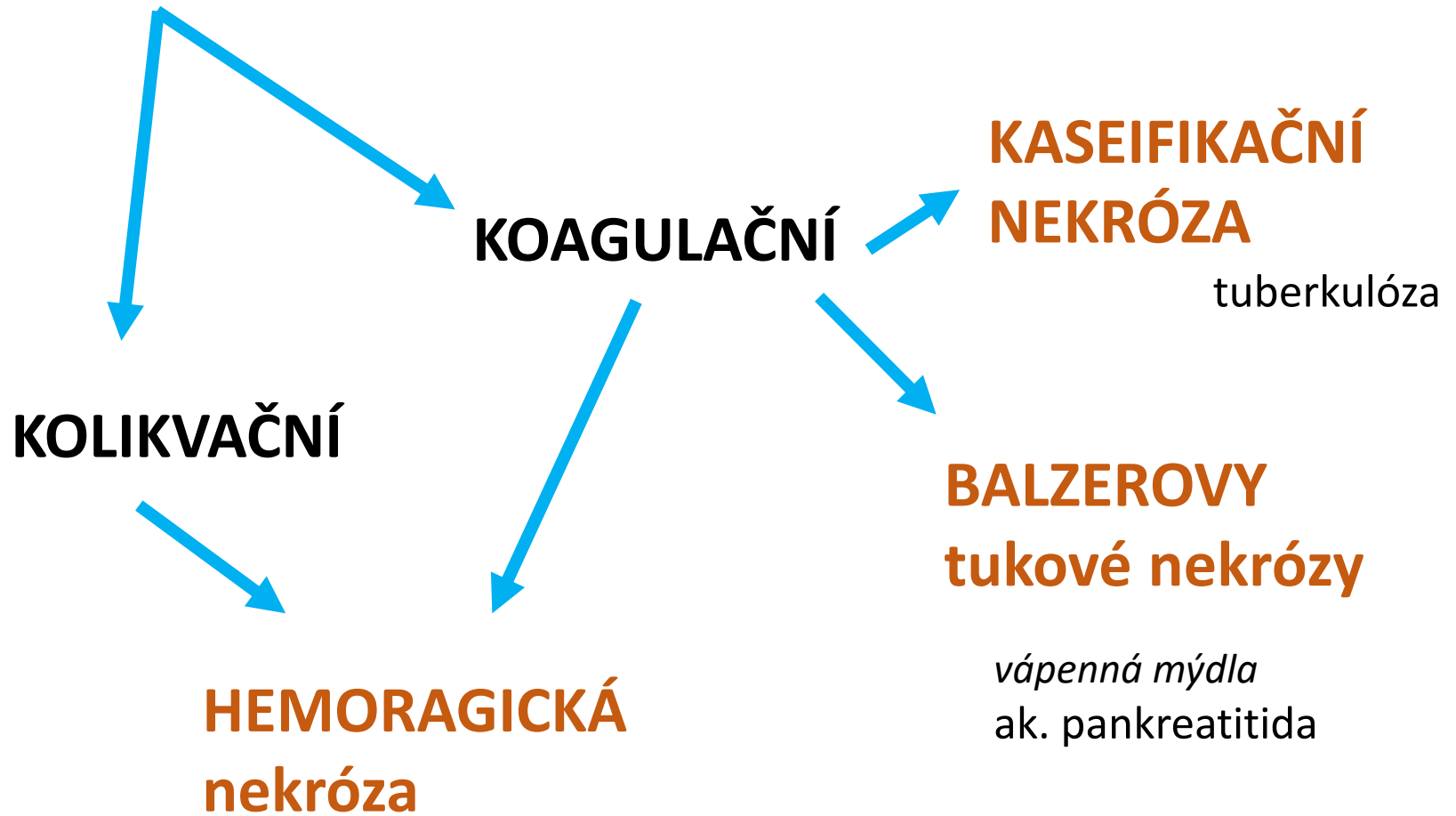
např. absces, +/-
infarkt mozku

např. infarkty solidních orgánů
(kromě CNS)

HOJENÍ nekrózy

PODTYPY nekróz

NEKRÓZA

modifikace sekundárními
změnami

GANGRÉNA

vysychání
mumifikace

SUCHÁ
GANGRÉNA

gangraena sicca

hematin

infekce anaer.
hnilobnými bakt.
Proteus vulgaris

VLHKÁ
GANGRÉNA

gangraena humida

sirovodík + Hb
verdohemoglobin

infekce anaer. bakt.
produkujícími plyn
Cl. perfringens typu A

PLYNATÁ
GANGRÉNA

gangraena emphysematosa

methan